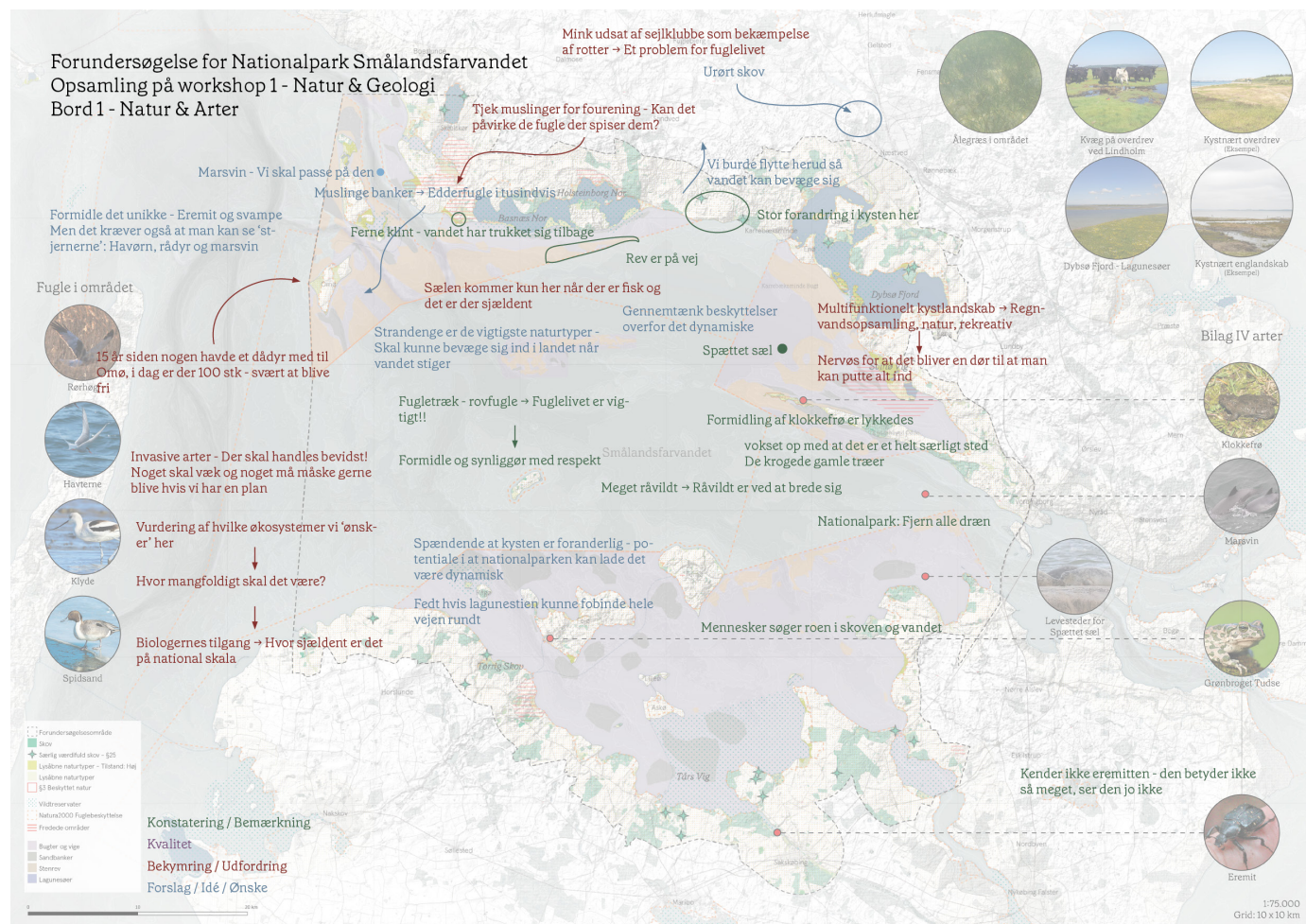

Forundersøgelse for Nationalpark Smålandsfarvandet

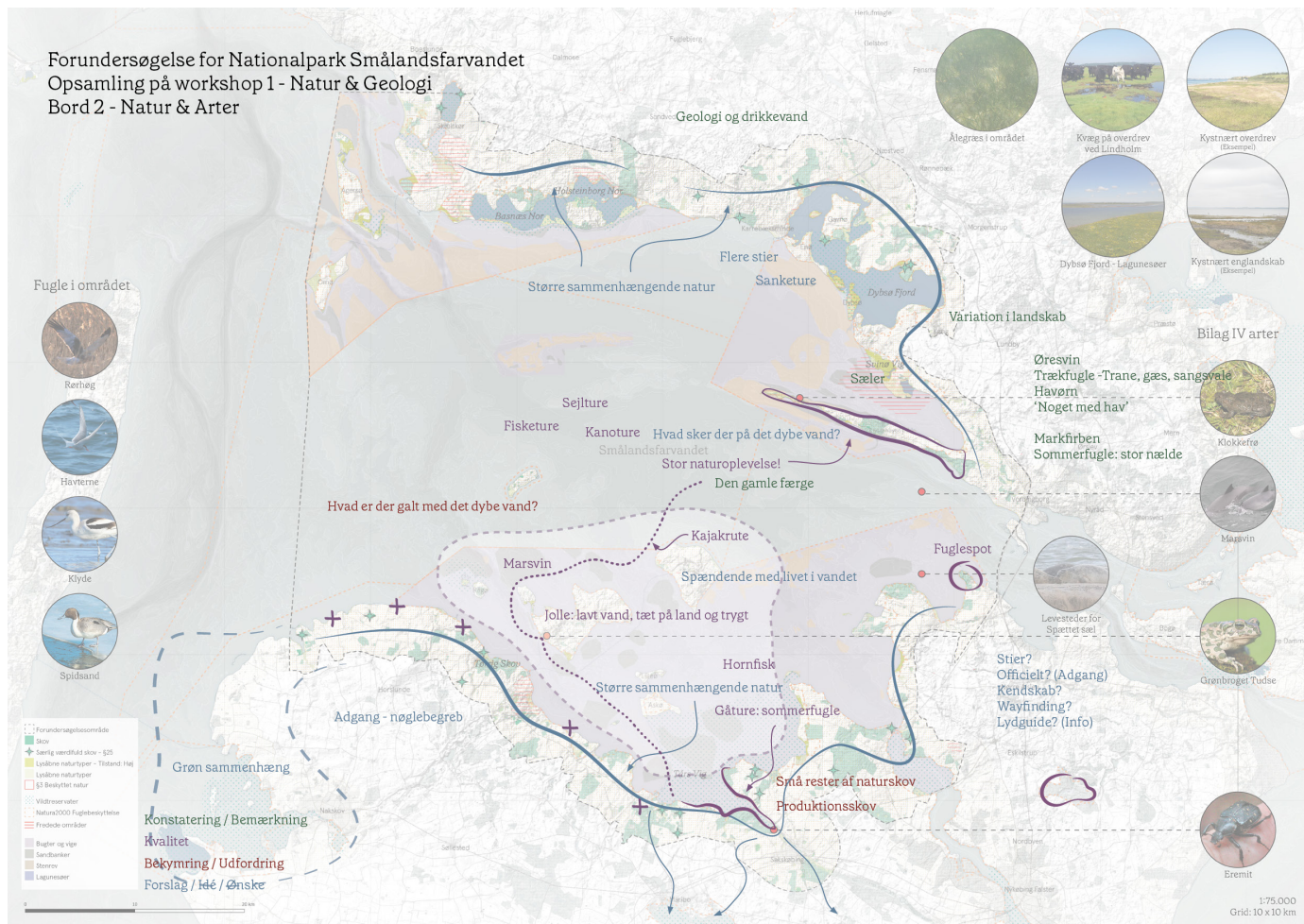
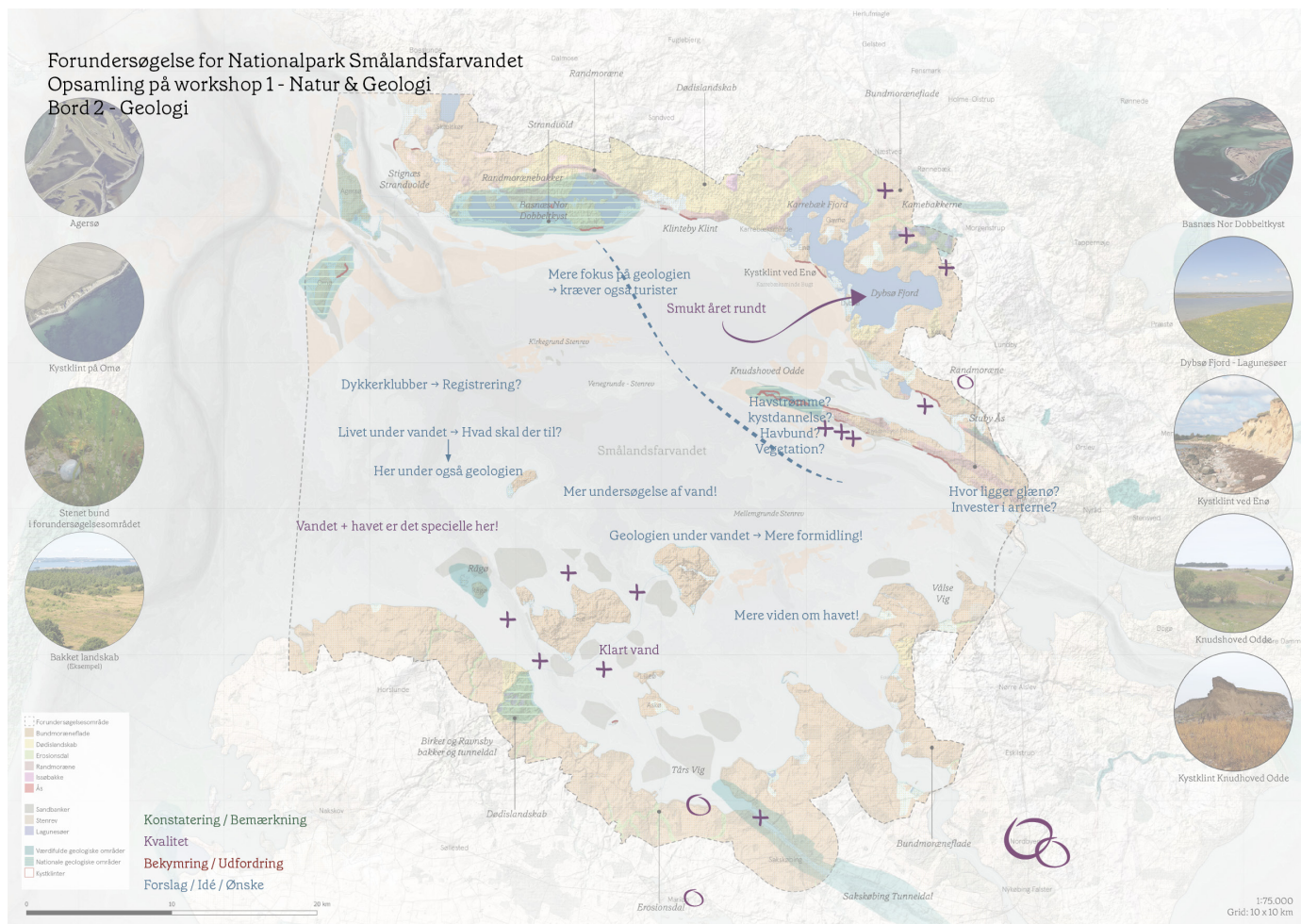
Temaworkshop 1 - Natur & Geologi - Opsamling fra bordkort

24. august 2025
Det Røde Pakhus, Skælskør

U

Digitaliserede bordkort med inputs

Natur & Rekreation

- Gåture: sommerfugle
- Stor naturoplevelse (Knudhoved Odde)
- Stor forandring i kysten her
- Ferne klint - vandet har trukket sig tilbage
- Mennesker søger roen i skoven og vandet
- Små rester af naturskov
- Produktionsskov
- Multifunktionelt kystlandskab → Reg-nvandsopsamling, natur, rekreativ → Nervøs for at det bliver en dør til at man kan putte alt ind
- 15 år siden nogen havde et dådyr med til Omø, i dag er der 100 stk - svært at blive fri
- Invasive arter - Der skal handles bevidst! Noget skal væk og noget må måske gerne blive hvis vi har en plan
- Vurdering af hvilke økosystemer vi 'ønsker' her
- Hvor mangfoldigt skal det være?
- Biologernes tilgang → Hvor sjældent er det på national skala
- Tjek muslinger for fouering - Kan det påvirke de fugle der spiser dem?
- Forslag til sammenhængende natur langs hele kysten
- Flere stier
- Stier
- Kendskab
- Wayfinding
- Lydguides
- Adgang
- Adgang
- Grøn sammenhæng
- Formidle det unikke - Eremit og svampe → Men det kræver også at man kan se 'stjernerne': Havørn, rådyr og marsvin
- Strandenge er de vigtigste naturtyper - Skal kunne bevæge sig ind i landet når vandet stiger
- Fedt hvis lagunestien kunne fobinde hele vejen rundt
- Sanketure
- Urørt skov

Dyr & arter

- Marsvin
- Hornfisk
- Øresvin
- Trækfugle -Trane, gæs, sangsvale
- Havørn
- 'Noget med hav'
- Markfirben
- Sommerfugle: stor nælde
- Sæler
- Fugletræk - rovfugle → Fuglelivet er vigtigt!!
- Rev er på vej
- Formidling af klokkefrø er lykkedes
- Spættet sæl
- Kender ikke eremitten - den betyder ikke så meget, ser den jo ikke
- Meget råvildt → Råvildt er ved at brede sig
- Forslag til sammenhængende natur langs hele kysten
- Flere stier
- Stier
- Kendskab
- Wayfinding
- Lydguides
- Adgang
- Adgang
- Grøn sammenhæng
- Formidle det unikke - Eremit og svampe → Men det kræver også at man kan se 'stjernerne': Havørn, rådyr og marsvin
- Strandenge er de vigtigste naturtyper - Skal kunne bevæge sig ind i landet når vandet stiger
- Fedt hvis lagunestien kunne fobinde hele vejen rundt
- Marsvin - Vi skal passe på dem
- Muslinge banker → Edderfugle i tusindvis
- Mink udsat af sejlkubbe som bekæmpelse af rotter → Et problem for fuglelivet
- Sælen kommer kun her når der er fisk og det er der sjældent

Vandet

- Fokus : Vandet - Miljøet
- Fra at smide alt i havet til at passe på havet
- Spændende hvis vi kunne få den viden om vandet og havbunden som vi har på landet
- Kan nationalparken give viden om vandet?
- Dykkerklubber → Registrering?
- Livet under vandet → Hvad skal der til? → Her under også geologien
- Mer undersøgelse af vand!
- Mere viden om havet!
- Spændende med livet i vandet
- Hvad sker der på det dybe vand?
- Spændende med ålegræs
- Geologien under vandet → Mere formidling!
- Klart vand
- Vandet + havet er det specielle her!
- Støj- og lysforurening fra brobyggeri + havn → Hvor meget påvirker det, det marine liv?
- → OBS! på ålegræs sættes med søm?
- → Sluger svanen hele planten med søm?
- Hvad er der galt med det dybe vand?
- Klapplads

Sejlads

- Jolle: lavt vand, tæt på land og trygt
- Kajakrute
- Fisketure
- Kanoture
- Sejlture
- (Indtegnet rute?)
- Charmen ved at sejle mellem øerne

Særlige områder

- Spidsen af odden
- Gode skrænte
- Smukt året rundt (Dybsø Fjord)
- (Udpeget sted ved tunneldal)
- (Udepegede kyster ved Knudshoved Odde)
- (Udpeget område ved Avnø)
- (Udpeget område ved Bandholm)
- (Udpeget område tæt på Blans Havn)
- (Udpeget sted ved Nøbbet Østerskov)
- (Udepeget skov tæt på Nybølle Strand)
- (Udpeget område ved Onsevig)
- (Udpeget område ved Maribo)
- (Udpeget område Tårs Vig)
- Stor forandring i kysten her
- Ferne klint - vandet har trukket sig tilbage
- Variation i landskab
- vokset op med at det er et helt særligt sted - De krogede gamle træer (Knudshoved Odde)
- Spændende at kysten er foranderlig - potentiale i at nationalparken kan lade det være dynamisk
- Smukt året rundt

Andre:

Havstrømme?

kystdannelse?

Havbund?

Vegetation?

Hvor ligger glænø?

Invester i arterne?

Vi burde flytte herud så vandet kan bevæge sig

Forundersøgelse om Nationalpark Smålandsfarvandet

Workshop 1 – Tema: Natur & Geologi

Opsamling af bordkort

Workshoppen var delt op i to dele. Den første dedikeret til at tale om geologien i området omkring Smålandsfarvandet, den anden til at tale om naturen og arter i området. Undervejs i workshoppen er snakken også gået over til at handle mere generelt om borgernes holdning til området, herunder tematikker som f.eks. de rekreative aspekter af området. Nedenunder følger en beskrivelse af de mest centrale tematikker på workshoppen.

Viden om vandet og miljø

Vandet og havmiljøet er et centralt tema. Der er særligt fokus på at opnå mere viden om havet, havbunden og det marine liv. Der er bl.a. forslag til, at få dykkerklubber til at hjælpe med registreringer, og et generelt ønske om, at en potentiel nationalpark skal understøtte, at man kan få mere viden om havet. Der er fokus på at vandet er det helt særlige i dette område og noget der skal værnes mere om for fremtiden, hvilket bl.a. kommer til udtryk i bekymringer for forurening og forureningens påvirkning på dyrelivet.

Sejlads

Glæden og interessen for vandet kommer også til udtryk i flere borgeres input omkring sejlads i Smålandsfarvandet. Der lægges særligt vægt på at sejle i det sydlige område omkring øerne Askø, Lilleø, Fejø Femø og Rågø bl.a. i joller og kajak. Der er en charme ved at sejle der, og det lave vand tæt på land gør det trygt at tage på fisketur eller sejltur.

Vandet, kysten og det dynamiske landskab

Der er en fascination og positiv indstilling til vandets påvirkning af landskabets geologi. Kysternes foranderlighed fremhæves som et spændende element, med et potentiale for, at nationalparken kan sikre, at det dynamiske landskab bevares. Borgerne har også nævnt hvordan de har observeret vandets bevægelse og nogle foreslår tiltag, der kan sikre, at vandet kan flytte sig i fremtiden. På kortene har borgere også fremhævet en række områder langs kysten, som har særlig værdi for dem. Det gælder bl.a. den sydlige kyst tæt ved Sakskøbing Tunneldal og Tårs Vig, områder ved Nøbbet Østerskov, Bandholm og Onsevig, samt mere nord på, klinterne ved Knudshoved Odde, Dybsø Fjord og særlige steder i Kamebakkerne.

Natur

Blandt de kortlagte naturområder, er der bl.a. fokus på strandengene, som en naturtype der skal bevares, og som nogle mener skal have mere plads, hvis vandet indskrænker dets nuværende areal. Derudover er Knudshoved Odde et populært sted, som fremhæves som en helt særlig naturoplevelse, særligt på spidsen af Odden og for de flotte skrænter. Dybsø Fjord, samt en række områder både ved Kamebakkerne og langs den sydlige kyst, fremhæves ligeledes og det foreslås at de mange spændende områder kunne sammentænkes i større sammenhængende naturområder langs kysten. Udover roen som søges ved kysten, er der også fokus på skovene, hvor man ligeledes kan søge roen. Nogle bemærker de relativt små 'rester' af naturskov, der er tilbage blandt produktionsskovene. Der foreslås mere urørt skov i området.

Arter

Deltagerne nævner bl.a. arter som sæler, øresvin, markfirben og sommerfugle. Fuglelivet fylder også meget, og der er tegnet fuglekiggerspots ind på kortet. Der er bekymringer for påvirkninger fra forurening, samt at manglen på fisk kan begrænse bl.a. sælernes tilstedeværelse. Der er nysgerrighed for livet under vandet og refleksioner over, at fiskeriet tidligere havde en større rolle. Invasive arter fremhæves som et tema, hvor der bør handles og lægges

en plan. Der peges desuden på behovet for en vurdering af, hvilke økosystemer man 'ønsker' her, hvor mangfoldigt det skal være, og, med biologernes tilgang, hvor sjældent det er på national skala. En anden borger opfordrer til at investere i arterne. De sjældne og mindre synlige arter, spiller en vigtig rolle, men det mere synlige dyreliv er lige så væsentligt, fordi det er arter man kan opleve direkte. De to typer af arter er ikke nødvendigvis ligestillede, men bidrager hver især til områdets karakter. Formidling nævnes som vigtigt, og klokkefrøen bliver fremhævet som et eksempel, hvor indsatsen er lykkedes.

Formidling

Centralt for temaerne er ønsket om bedre formidling og adgang til områderne. Det peges på, at de særlige kvaliteter bør gøres mere synlige, både gennem nye stiforløb og ved at skabe bedre overblik over de eksisterende tilbud. Way-finding, lydguides og andre former for formidling nævnes som mulige redskaber til at styrke oplevelsen. Der er også et ønske om at skabe større sammenhæng i området, blandt andet gennem en udvidelse af Lagunestien, som i dag går fra Korsør til Næstved langs kysten. Smålandsfarvandet opleves som den faktor, der binder fastlandet omkring sammen, mens landområdet i sig selv fremstår mere fragmenteret – en udfordring som kan imødekommes gennem bedre forbindelser.